

Revista de llibres

Orozco Gómez, G.; Vassallo de Lopes, M.I. (coords.).

Transnacionalización de la ficción televisiva en los países iberoamericanos. Anuario Obitel 2012.

Porto Alegre: Sulina, 2012, 591 pàg.

ISBN: 978-85-205-0664-6

Aquest és el sisè anuari presentat per l'Observatorio Iberoamericano de la Ficción Televisiva (OBITEL). Coordinat per Guillermo Orozco i Maria Inmacolata Vassallo de Lopes, el llibre recull el treball d'onze equips de recerca de diferents països iberoamericans que durant un any han fet un monitoratge sistemàtic dels programes de ficció emesos pels canals de televisió en obert de l'Amèrica llatina, Espanya, Portugal

i els Estats Units, 68 en total. Se n'ha fet una anàlisi quantitativa i contextual, i se n'ha estudiat la transmediació a altres pantalles. En aquesta edició, el focus de les investigacions s'ha posat en la transnacionalització de la ficció televisiva. Amb aquest objectiu s'ha elaborat un mapa dels fluxos transnacionals de la ficció entre els països OBITEL i entre aquests països i l'exterior. L'anàlisi de la transnacionalització s'ha centrat en tres qüestions: la indústria, els continguts i les audiències.

A cada capítol s'hi detalla el context audiovisual del país de referència de l'equip investigador, l'anàlisi de la ficció estrenada i els productes més destacats de l'any, la recepció transmediàtica i el comportament de l'audiència; i, finalment, la transnacionalització, que és el tema d'aquesta edició. En l'àmbit de la ficció, cada país presenta realitats diferents pel que fa a la producció, als gèneres, a la innovació, a les estratègies de mercat, als patrocinis, als suports públics, etc. El llibre conté un apèndix amb les fitxes tècniques dels deu títols de ficció més vistos a cada país durant el 2011.

Tous Rovirosa, A.

Mites en sèrie. Els temes clau de la televisió

Barcelona: Trípodos, 2013, 190 pàg.

ISBN: 978-84-936959-6-5

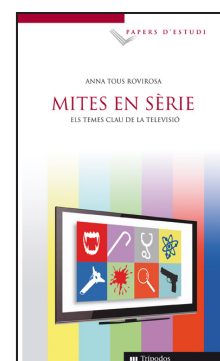
El llibre detecta quins són els mites, els personatges i els temes recurrents a la sèries de ficció de producció nord-americana d'èxit i n'estableix la relació amb les característiques de la societat contemporània.

Anna Tous analitza un seguit de personatges tipus de la serialitat televisiva que aconsegueixen atraure el públic perquè tenen alguna genialitat que els fa diferents a la resta i la capacitat de sorprendre i de transgredir. A més dels personatges que l'autora anomena *genis bojos* i que acostumen a ser solitaris, hi apareix el col·lectiu de la família com a tema recurrent: els nous models, la desestructuració, el conflicte amb el pare, l'evolució de la figura de la mare, etc. L'autora percep que es creen lligams interpersonals que sovint es reproduïen també a les sèries situades en un entorn laboral com ara l'hospital, la comissaria o el jutjat.

El llibre dedica un capítol a part a la figura de Sherlock Holmes, reformulat i actualitzat diverses vegades en la narrativa audiovisual contemporània, i del qual han begut tantes sèries.

Un capítol específic analitza el tractament de la dona en la serialitat televisiva. Malgrat l'evolució important que ha viscut la seva representació, persisteix la dona cosificada, que conviu amb l'aparició del que l'autora defineix com un *model femení masculinitzat*.

El llibre també exposa altres figures guionitzades repetidament i basades en mitologies com la del *doppelgänger*, el vampirisme o el mecanicisme. *Mujeres desesperadas*, *Perdidos*, *Person of Interest*, *CSI*, *Fringe*, *True Blood*,... trobem fins a quaranta-quatre sèries que il·lustren els diferents capítols. Finalment, el treball recull alguns dels espais recurrents de la ficció televisiva, mons possibles i alternatius on viuen els mites actuals. Uns mites no massa allunyats dels clàssics, com es desprèn del llibre.

FRANCÉS I DOMÈNEC, M.; LLORCA ABAD, G. (coords.)

La ficció audiovisual en España. Relatos, tendencias y sinergias productivas

Barcelona: Gedisa editorial, 2012, 350 pàg.

ISBN: 978-84-9784-695-0

Miquel Francés i Germà Llorca, de la Universitat de València, coordinen aquest volum dedicat a la ficció audiovisual que es fa a Espanya, amb les aportacions d'una vintena d'investigadors procedents de diferents universitats espanyoles. L'objectiu és conèixer en quin punt es troba el gènere de la ficció en un moment de profunda transformació del sector audiovisual. El llibre es divideix en sis

blocs i aborda els principals temes plantejats a les IV Jornades de Continguts per a la Televisió Digital (CONTD), que van tenir lloc a València el 2011. Al primer bloc s'hi reflexiona sobre les històries, els relats i les narratives, i com s'estan transformant en el nou entorn mediàtic. Al segon, s'hi parla dels gèneres i de les tendències a partir d'un patró de ficció propi del mercat espanyol televisiu capaç de competir amb la producció nord-americana, contràriament al que passa amb el cinema. Al tercer bloc s'hi examina el relat centrat en la història de la memòria i la identitat cultural amb productes com ara les minisèries històriques o els *biopics*, en un moment que en el llibre es qualifica d'*Edat d'or*. Al quart s'hi fa una anàlisi de la ficció i la representació audiovisual, centrada en la hibridació de gèneres. Dins d'aquest bloc es dedica un capítol específic a la música creada per als productes audiovisuals. Al cinquè apartat s'hi parla del model de producció i difusió, i es fa especial consideració a l'increment de la demanda de ficció de producció espanyola –que s'ha fet un lloc en el *prime time*– i a la internacionalització, en un moment en què s'ha passat de la dependència de la ficció nord-americana a exportar produccions. Finalment, al capítol titulat "Ficció per als nous mitjans" s'hi estudia la producció pensada per a les noves pantalles. La xarxa esdevé una oportunitat per experimentar amb produccions de ficció d'avantguarda i representa la possibilitat d'avaluar per endavant la reacció del públic. En aquest sentit, amb internet, la televisió s'ha de reinventar.

MARTHOZ, J.P.

Corresponsals de les migracions. La cobertura informativa d'un fet global

Adaptació a càrrec de Carles Solà i Marta Muixí.

Barcelona: Pol·len edicions, 2012, 232 pàg.

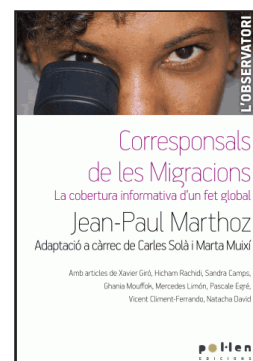
ISBN: 978-84-86469-35-1

Aquest llibre del periodista belga Jean-Paul Marthoz sobre el tractament informatiu del fet migratori ha estat adaptat al context català i espanyol per Carles Solà i Marta Muixí. Es tracta d'un manual adreçat als professionals dels mitjans de comunicació i als estudiants de periodisme que pretén proporcionar eines per cobrir les migracions i donar resposta al repte professional que significa informar rigorosament d'aquest fenomen al segle XXI.

Al llibre s'hi plantegen els interrogants habituals que sorgeixen en informar de la diversitat: citar l'origen ètnic o obviar-lo, donar veu a les persones racistes o silenciar-les, superar la visió etnocèntrica de la notícia, contextualitzar les situacions concretes, evitar les generalitzacions entorn d'un col·lectiu determinat o les visions reduccionistes.

L'adaptació ha incorporat l'opinió de periodistes i professors amb una trajectòria llarga i amb experiència al voltant del fenomen de les migracions internacionals, amb articles de Xavier Giró, Hicham Rachidi, Sandra Camps, Ghania Mouffok, Mercedes Limón, Pascale Egré, Vicent Climent-Ferrando, Diego Salazar i Natacha David.

Com s'afirma al llibre, l'aproximació informativa al tema de les migracions representa una prova dura per a la deontologia i la pràctica del periodisme. Per això, el manual apel·la a la responsabilitat social dels i de les periodistes i aporta recursos pràctics amb nocions sociològiques i jurídiques que permeten aproximar-se a aquest fenomen amb rigor.

SOUSA, H.; TRÜTZSCHLER, W.; FIDALGO, J.; LAMEIRAS, M. (eds.)
Media Regulators in Europe: A Cross-Country Comparative Analysis
Braga [Portugal]: Centro de Estudos de Comunicação e Sociedade, Universidade do Minho, 2013
ISBN: 978-989-97244-7-1

Aquest llibre presenta una anàlisi comparativa entre alguns organismes reguladors de l'audiovisual a Europa. Neix del Grup de Recerca EuroMedia com a projecte col·lectiu i compta amb la contribució d'investigadors de tretze països europeus: Àustria, Finlàndia, França, Alemanya, Grècia, Irlanda, Itàlia, Polònia, Portugal, Espanya, Suïssa, Holanda i Gran Bretanya.

L'obra és coordinada per Helena Sousa, Wolfgang Trützscher, Joaquim Fidalgo i Mariana Lameiras i analitza la realitat d'aquests organismes a cada país i els contextualitza en els seus àmbits socials i regionals, així com el paper que juguen en la defensa dels mitjans públics i privats i la seva exigència de responsabilitat social. Els temes tractats en tots els casos són: el marc legal, les funcions, els valors subjacents, el rendiment, els mecanismes de responsabilitat, l'organització institucional, el finançament, la reglamentació i les mancances. Les respostes a aquestes preguntes contextualitzades a cada àmbit territorial ajuden a dibuixar un mapa europeu de la regulació audiovisual. Per acabar, el llibre presenta una taula comparativa entre els països analitzats amb l'objectiu de contribuir a explicar un concepte complex i divers com aquest.